

‘ನಿರ್ಭಯತೆ’ : ಇದನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೇಗೆ ?

ಡಾ. ಡಿ.ಕೆ. ರಾಜೇಂದ್ರ

ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಪರಕೀಯರ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ದಾಸ್ಯದಿಂದ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಬಂದೊದಗಿದ ಜಾಡ್ಯವನ್ನು ತೊಲಗಿಸಿ, ನಿರ್ಭೀತಿಯ ಕೆಚ್ಚನ್ನು ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ತುಂಬಿ, ಅವರನ್ನು ಮಹತ್ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆ ಹುರಿದುಂಬಿಸಿದರು ಸ್ವಾಮೀಜಿ. ಅವರ ಉಪದೇಶಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಬರೆದಿರುವ ಲೇಖಕರು ಕನ್ನಡದ ಹಿರಿಯ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಹಾಗೂ ಲೇಖಕರು.

‘ಭಯ’ - ಇಂದು ಇಡೀ ವಿಶ್ವವನ್ನು ಆವರಿಸಿರುವ ಒಂದು ಪೆಡಂಬೂತ. ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಭಯ, ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ವಯಸ್ಸಿನ, ಎಲ್ಲ ವರ್ಗದ ಜನರನ್ನೂ ಕಾಡ ತೊಡಗಿದೆ. ಯುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸಿ ಹಿನ್ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಮುಪ್ಪಡದವರನ್ನೂ ಅದು ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದ ಭಯ, ಸಾವಿನ ಭಯ, ಪಾಪಕರ್ಮಗಳ ಭಯ-ಹೀಗೆ ಹತ್ತು ಹಲವು ಸುತ್ತುವರೆದು ವೃದ್ಧಾಪ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಹಣ್ಣಾಗಿಸಿವೆ. ಬಸವಣ್ಣನವರು ‘ದಯವೇ ಧರ್ಮದ ಮೂಲ’ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದಕ್ಕೊಂದು ವಿಶಾಲವಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು, ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ ‘ದಯವೇ ಧರ್ಮದ ಮೂಲ’ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ‘ಭಯವೇ ಧರ್ಮದ ಮೂಲ’ ಎಂಬಂತೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಧರ್ಮದ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿನ ಪಾಲನೆ ಭಯದಿಂದಲೇ ಆಗುತ್ತಿರುವಂತಹದು. ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಭಯ ಕೆಲವೊಂದು ನಿಯಮಗಳ ಪಾಲನೆಗೆ ಕಾರಣವಾದಂದಿದ್ದರೂ, ಮತ್ತೊಂದು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಆದೈರ್ಯಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ, ಅಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಮುಂದಾಗಿರುವುದು ದುರ್ದೈವದ ಸಂಗತಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಂತಹ ಭಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಶಕ್ತನನ್ನಾಗಿಸುವ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಅಸ್ತವಾಗಬಲ್ಲದು.

ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಕಾರ್ಯಗಳ ಹಿಂದೆಯೂ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಕವಾಗಿ ನಿಂತಿರುವುದು ಭಯ. ಆ ಭಯದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಥವಾ

ಅದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಪಾರಾಗಲು ಮನುಷ್ಯ ಆಗಾಗ ಇಂತಹ ಧರ್ಮಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ - ನಾವು ದೇವರಿಗೆ ತಪ್ಪುಕಾಣಿಕೆ ಹಾಕುವುದೂ ಇಂತಹ ಭಯದ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಎಂದಾಗ ಅಚ್ಚರಿಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ದೇವರು ಅಥವಾ ಧರ್ಮವನ್ನು ಇಂತಹ ಅಮಿಷದಿಂದಾಗಲಿ, ಇಲ್ಲವೇ ತಪ್ಪುಕಲ್ಪನೆ ಯಿಂದಾಗಲಿ ಮೆಚ್ಚಿಸಲು ಅಥವಾ ವಂಚಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಇದು ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿ ಎದುರಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಷ್ಟಕ್ಕೂ ‘ಭಯ’ ಎಂಬುದು ಏನು? ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೆ? ಅದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೇಗೆ? ನಿರ್ಭಯತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಏನುಮಾಡಬೇಕು? ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎದುರಾಗುತ್ತವೆ. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಬಗ್ಗದೆ, ಜಗ್ಗದೆ ಮುನ್ನುಗ್ಗುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾವು ಧೀರ, ಶೂರ, ವೀರ ಮುಂತಾಗಿ ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಏಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ? ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಏಕೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ನಿರ್ಭಯತೆಗೆ ಕಾರಣಗಳೇನು? ಎಂಬ ಕುತೂಹಲದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಅದರೊಂದಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಹಜ. ಇಂದಿನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಇದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಂಬಿಡದೆ ಕಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಹದಿಹರೆಯದ ಯುವಕ-ಯುವತಿಯರನ್ನು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು, ಹತ್ತುಹಲವು ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಇವರು ಭಯಭೀತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಹಿಂಜರಿಕೆಯುಂಟಾಗಿ, ಏನನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಲಾಗದವರಾಗಿ ಹೇಡಿಗಳಂತೆ ವರ್ತಿಸುವುದುಂಟು.

‘ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪಾಪವೆಂಬುದೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅದು- ಭಯ’ - ಇದು ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ವಾಣಿ. ಭಯವನ್ನು ಅವರು ಪಾಪಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪಾಪಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದವನು ಏನನ್ನೂ ಮಾಡಲಾರ, ಮುಂದುವರೆಯಲಾರ ಎಂಬುದು ಸತ್ಯ. ಹಾಗಾಗಿ ಅವನೊಬ್ಬ ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕನಂತೆ ಉಳಿದುಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಇಂತಹ ಪಾಪಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದವರು ಅಶಕ್ತರಾಗಿ, ಹೇಡಿಗಳಾಗಿ ಹಿಂದೆ ಉಳಿಯುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಹಾಕಲು ಸುಳ್ಳುಗಾರರಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತಷ್ಟು ಪಾಪದ ಕೊಪಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾರೆ. ‘ಧೀರರು ಮಾತ್ರವೇ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾಗಿರಲು ಸಾಧ್ಯ. ಸಿಂಹ ಮತ್ತು ನರಿಯನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿ’ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ದೈರ್ಯವಂತರು ಯಾವಾಗಲೂ ಸತ್ಯವನ್ನೇ ನುಡಿಯಬಲ್ಲರು. ಏಕೆಂದರೆ ಅದನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಅವರಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.

ಭಯ, ಒಂದು ರೀತಿ ಸ್ವಯಂಕೃತಪರಾಧದ ಕೂಸು. ಅದರ ಫಲ. ನಾವೇ ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಂಡ ಒಂದು ಪೆಡಂಭೂತ. ಒಮ್ಮೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಹೆಗಲೇರಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರಮಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಶ್ವದ ಸಂಕಟಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹಿಂಜರಿಕೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಮೂಲ ಕಾರಣ-ಅಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಭ್ರಮೆ. ಈ ಅಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಭ್ರಮೆಯಿಂದ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಭಯ ಮತ್ತು ಭೀತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಂಕಟಗಳಿಗೆ ವೇದಿಕೆ ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತದೆ. ಅಜ್ಞಾನ ಹಲವು ಮೂಢ ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಭಯದ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಒಳಗುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ‘ಭಯವೇ ದೊಡ್ಡ ಮೂಢನಂಬಿಕೆ’. ಅಂತಹ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ, ನಿರ್ಭೀತರಾಗಿ, ದೈರ್ಯಶಾಲಿಗಳಾಗಿ, ಸಾಹಸಿಗಳಾಗಿ ಹೆಜ್ಜೆಹಾಕಿ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನೇ ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯ.

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ದೈರ್ಯವನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ‘ಒಂದು, ಸಿಡಿಗುಂಡುಗಳನ್ನು ಹೊರಚೆಲ್ಲುವ ತೋಪಿಗೆ ಎದೆಯೊಡ್ಡುವಂತಹ ದೈರ್ಯ, ಮತ್ತೊಂದು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದುದಿಸಿದ ದೈರ್ಯ.’ ಕೆಲವರು ಮೊಂಡು ದೈರ್ಯವನ್ನು ತೋರಬಲ್ಲರು. ಆದರೆ ಅದು ಅಪಾಯಕಾರಿಯೂ ಆಗಬಹುದು. ದೈರ್ಯ ವಿವೇಕಯುಕ್ತವಾಗಿದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದುದಯಿಸಿದ ದೈರ್ಯ ಆ ಬಗೆಯದು. ಸಾತ್ವಿಕತೆಯ ಜೊತೆಗೆ ನೈತಿಕವಾದ ಬೆಂಬಲವೂ ಅದಕ್ಕಿರುತ್ತದೆ. ‘ನಿಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ರಹಸ್ಯವೆಂದರೆ ನಿರ್ಭೀತರಾಗಿರುವುದು’ ಎಂಬ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಮಾತು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ರಕ್ಷಾಕವಚ.

ಭಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ - ಸಂಕುಚಿತ ಭಾವನೆ, ಅಸ್ಪಷ್ಟ ಆಲೋಚನೆ, ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆ, ಅನಿಶ್ಚಿತ ಭಾವನೆಗಳು, ಅಂಜುಕುಳಿತನ, ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯ ಕೊರತೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ದೌರ್ಬಲ್ಯದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾರಣಗಳೆಂದು

ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಎಷ್ಟೋ ವೇಳೆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಸಂಬದ್ಧವಾದ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಭಯಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುವುದುಂಟು. ಇಲ್ಲದ ಆತಂಕಗಳು ಇಂತಹ ಭಯವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತವೆ. ವಿನಾಕಾರಣ ಭಯದಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಮರುಹುಟ್ಟು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಸತ್ತು ಬದುಕುತ್ತಾನೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಆತ್ಮಸ್ಥೈರ್ಯದ ಕೊರತೆಯಿಂದ, ಹೇಡಿತನದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವಂತಹದು. ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಎಷ್ಟೇ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಓದಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಅಥವಾ ಒಬ್ಬ ಕ್ರೀಡಾಪಟು ಎಷ್ಟೇ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಭ್ಯಾಸ ನಡೆಸಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವಾಗ ಹಿಂಜರಿಯುವುದುಂಟು. ಏನಾಗುತ್ತದೋ ಎಂಬ ಭಯ ಅವನನ್ನು ಆವರಿಸುವುದುಂಟು. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವನ ಮನೋಬಲ ಕುಗ್ಗಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಧೈರ್ಯದಿಂದ ಸೋಲೂ ಸಂಭವಿಸಬಹುದು. ವಿವೇಕಾನಂದರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲ ಸೋಲಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುವುದು, ಹಿಂದುಳಿಕೆಗೆ ಮೂಲವಾಗಿರುವುದು ಆಧಾರರಹಿತವಾದ ಇಂತಹ ಭಯ, ಆತಂಕ; ಇವೇ ಅತಿದೊಡ್ಡ ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳು.

‘ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ ಎಂದರೆ - ಶಕ್ತಿ’ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ. ಶಕ್ತಿಯೇ ನಮ್ಮೆಲ್ಲ ಯಶಸ್ಸಿನ ಕೀಲಿಕೈ. ಅದು ಜೀವಂತಿಕೆಯ ಲಕ್ಷಣ ಕೂಡ. ಆದರೆ ಆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಿರ್ಭೀತಿಯ ಶಂಕುಸ್ಥಾಪನೆ ಮೊದಲು ಆಗಬೇಕು. ಅದಿಲ್ಲದೆ ಶೌರ್ಯಪ್ರದರ್ಶನ ಸಾಧ್ಯವಾಗದು. ವ್ಯಕ್ತಿ ತಾನು ಬೆಳೆದುಬಂದ ಪರಿಸರದಿಂದ ಇಂತಹ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪರಿಸರ ಕೂಡ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯಾದರೂ, ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಚಿಂತನೆ ಅದನ್ನು ಲಘುವಾಗಿಸಬಲ್ಲದು. ತನ್ನತನವನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಕಾರಣವಾಗಬಲ್ಲದು. ಯುವಕರು ಎಷ್ಟೋಬಾರಿ ಇತರರೊಂದಿಗೆ ತನ್ನನ್ನು ಹೋಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದುಂಟು. ಆದರೆ, ಆ ಹೋಲಿಕೆ ಉತ್ತಮವಾದುದಾದರೆ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಅದು ಭಿನ್ನ ರೀತಿಯದಾಗಿದ್ದಾಗ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ನಮ್ಮನ್ನು ಅಧೀರರನ್ನಾಗಿಸಬಹುದು, ಭಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಲೂ ಬಹುದು. ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಆಲೋಚಿಸಿ, ಅವನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಾಗ ನಾವು ಎಷ್ಟೋ ಗೆಲುವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೆನಪಿಸಬೇಕು. ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾದ ಭಯ ಎದುರಾದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡದೆ ಅದನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಿದಾಗ ಅದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪಾರಾದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರದರ್ಶನ ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗುತ್ತದೆ.

‘ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಭಾವನೆಗಳು ಮತ್ತು ಚಿಂತನೆಗಳು ಉದ್ಭವಿಸಿರುವುದು ಭಯವೆಂಬ ಅನಿಷ್ಟದಿಂದಲೇ’ ಎಂಬುದು ಸ್ವಾಮೀಜಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಭಯ ಒಂದು ರೀತಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನುಂಗಿಹಾಕಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಮುನ್ನಡೆಗೆ ತಡೆಯೊಡ್ಡುವ ದೈತ್ಯ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ನಕಾರಾತ್ಮಕ

ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ದೂರವಾಗಿಸಿ ಬದುಕುವುದನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ನೈತಿಕತೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೆದರುವವರು, ಭಯಪಡುವವರು ಹೇಡಿಗಳಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಅಧರ್ಮಿಗಳು ಕೂಡ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಂತಹವರಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಶಕ್ತಿ ಕುಂದಿರುತ್ತದೆ. ಪಾಪಪ್ರಜ್ಞೆ ಕಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಸತ್ಯವನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿನಿಲ್ಲುವ ಎದೆಗಾರಿಕೆ ಇಲ್ಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡ ಸೋಲು ಮತ್ತೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: “ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೀವು ಎಷ್ಟು ಅಲ್ಪರಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರೋ, ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರೋ, ನಿಮ್ಮ ಭಯ ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನೊಬ್ಬ ಯಜ್ಞಕರ್ತೃ ಮನುಷ್ಯ ಎಂದು ಯಾರು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೋ ಅವರನ್ನು ಭಯ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಆವರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.”

ತನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ತಾನೇ ನಂಬಿಕೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡವನನ್ನು ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ರಕ್ಷಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ‘ನಂಬಿಕೆಯೇ ಜೀವನ’ ಎಂಬ ಮಾತಿದೆ. ಅದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಶಕ್ತಿ. ಆದರೆ ಅದು ಮೂಢ ನಂಬಿಕೆಯಾಗಿರಬಾರದು ಅಷ್ಟೇ ನೈತಿಕವಾದ ನಂಬಿಕೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಮೂಲಾಧಾರ. ನಮ್ಮ ಸನ್ನದತೆಯೂ ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಬಲ್ಲದು. “ಇತರರಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಸೇವೆಯೂ ನಿಮ್ಮೊಳಗಿನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ; ಇತರರ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಅತಿಸಣ್ಣ ಆಲೋಚನೆಯೂ ನಿಮ್ಮದೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಂಹದ ಬಲವನ್ನು ತುಂಬುತ್ತದೆ” ಎಂಬ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಮಾತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ನೆಲೆಯಿಂದ ಪ್ರೇರಿತವಾದದ್ದು.

ಭಯ ಕಾಡುವುದು ಅಲ್ಪರಿಗೆ, ಅಸತ್ಯದಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೇ ಹೊರತು ಧೈರ್ಯಶಾಲಿಗಳಿಗಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿನಿಲ್ಲುವ ಶಕ್ತಿ ಅವರಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಮಹತ್ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವರು ಧೈರ್ಯಶಾಲಿಗಳು ಮಾತ್ರ. ಹೇಡಿಗಳಿಂದ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗದು. “ನಾನು ಹೇಡಿತನವನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತೇನೆ; ನನಗೆ ಹೇಡಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲ” - ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ. ಭಯವೇ ಮೃತ್ಯು; ಅದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದ ಹೊರತು ಮುಕ್ತಿ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಅವರ ಸ್ಪಷ್ಟನುಡಿ.

‘ನಿರ್ಭೀತಿ’ಯನ್ನು ಸ್ವಾಮೀಜಿ, ಅದೊಂದು ಧರ್ಮ ಎಂದೇ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ: ಜಗತ್ತಿಗೆ ಬೋಧಿಸಬೇಕಾದ ಏಕೈಕ ಧರ್ಮ ಎಂದರೆ ನಿರ್ಭೀತಿಯ ಧರ್ಮ. ಭೋಗಭರಿತ ಪ್ರಪಂಚಗಳಾಗಲೀ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಾಗಲೀ ಭಯವೇ ಅವನತಿ ಮತ್ತು ಪಾಪಗಳಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ. ಭಯವೇ ದುಃಖದ ಮೂಲ, ಭಯದಿಂದಲೇ ಮೃತ್ಯು ಮತ್ತು ಭಯವೇ ಕೆಡುಕಿನ ಉಗಮ ಸ್ಥಾನ. ಈ ಭಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ನಮ್ಮ ನಿಜಸ್ವರೂಪದ ಬಗೆಗಿನ ಅಜ್ಞಾನ. ನಿಜ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅರಿತಾಗ ವ್ಯಕ್ತಿ ಭಯದಿಂದ ದೂರವಾಗುತ್ತಾನೆ. ನಿರ್ಭಯತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಸಾಹಸವನ್ನು ಮೆರೆಯಲು ಅದೊಂದು ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತದೆ.

‘ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಪವಿತ್ರತೆಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿರುವುದೆಂದರೆ - ನಿರ್ಭೀತಿ’ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ. ನಿರ್ಭೀತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡರೆ ನಾವು ಏನನ್ನಾದರೂ ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ಜೀವನ ವೆಂದರೇ ಸವಾಲುಗಳ ವಿರುದ್ಧದ ಹೋರಾಟ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ ‘ನಿರ್ಭೀತಿ’ ಗೆ ಅವರು ಕೊಡುವ ಸರಳ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ: ನಮ್ಮ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಎಡರು ತೊಡರುಗಳನ್ನು ನಾವು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಎದುರಿಸುವುದೇ - ‘ನಿರ್ಭೀತಿ’ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಮನುಷ್ಯ ಭಯದ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಎಷ್ಟೋ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಮಾಡುವಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅವನು ಧೈರ್ಯ, ಸ್ವೈರ್ಯ, ತಾಳ್ಮೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಧೈರ್ಯವಂತರಾಗಿದ್ದಾಗ ನಿರ್ಭೀತಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಹನೆ ಯಿಂದ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮುಂದಾಗುತ್ತಾನೆ. ‘ಧೈರ್ಯಂ ಸರ್ವತ್ರ ಸಾಧನಂ’ ಎಂಬ ಮಾತು ಹುಸಿಯಲ್ಲ.

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಹೇಳುವಂತೆ ‘ಭಯವೇ ಮೃತ್ಯು’ ನಿಜ. ಭಯದಲ್ಲಿಯೇ ಜೀವಿಸುವ ಮನುಷ್ಯ ಬದುಕಿದ್ದೂ ಸತ್ತಂತೆ. ಅದರಿಂದ ಅವನಿಗೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅವನನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಬದುಕುತ್ತಿರುವವರಿಗೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಕೊಡುವ ಕರೆ ಹೀಗಿದೆ: “ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲಿ, ಬಂಧು ಭಗಿನಿಯರೆ... ಸತ್ಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಡಲು ಧೈರ್ಯ ತಾಳಿ, ಸತ್ಯವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವ ಧೈರ್ಯತಾಳಿ! ಜಗತ್ತಿಗೆ ಧೀರರಾದ ಕೆಲವು ನೂರು ಪುರುಷರ ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಿಯುವ ಧೈರ್ಯ, ಸತ್ಯವನ್ನು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ ಧೈರ್ಯ, ಮೃತ್ಯುಮುಖದಲ್ಲಿ ಅಳುಕದ, ಅಲ್ಲ-ಮೃತ್ಯುವನ್ನೇ ಸ್ವಾಗತಿಸುವ ಧೈರ್ಯ, ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ತಾನು ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪನೆಂದೂ, ಇಡೀ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬಲ್ಲದ್ದು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲವೆಂದೂ ಅರುಹಬಲ್ಲ ಧೈರ್ಯ - ಇಂಥ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿ.” ಈ ವಿವೇಕವಾಣಿ ನಮಗಿಂದು ಬೆಳಕಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ‘ನಿರ್ಭೀತಿ’ ಬದುಕನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಗೆಲ್ಲುವ ಅಸ್ತ್ರವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಪರಬ್ರಹ್ಮನ ಅರಿವನ್ನು ಪಡೆದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಎಂದಾದರೂ ಮರಣವಿದೆಯೇ? ಅವರು ಈ ದೇಹವೆಂಬ ಪೊರೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಳಚಿ ಬಿಡುವರು. ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಜೀವಿಸಿರುವರು, ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಸದಾ ಲಭ್ಯರಾಗಿರುವರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಬಳಿಗೆ ಬಂದವರನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸುವರು. ಅವರ ದರ್ಶನವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಕೂಡ ಸಾಧ್ಯ.

— ಸ್ವಾಮಿ ಶಿವಾನಂದ